

Trestní odpovědnost advokátní kanceláře - právnické osoby

eFocus

Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob číslo 418/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen TOPO), provedená zákonem, který prezident republiky podepsal 1. 6. 2016, zřejmě nabude účinnosti 1. 12. 2016. Z hlediska právnické osoby - advokátní kanceláře je novela TOPO pozoruhodná tím, že jednak rozšiřuje trestné činy, za které může být advokátní kancelář odpovědná, ale současně i významně zvětšuje možnost se trestní odpovědnosti zprostit.

O možné trestní odpovědnosti advokátní kanceláře, je-li právnickou osobou, nebylo pochyb ani před novelou TOPO. Mezi 73 trestnými činy, jejichž spáchání mohlo být přičteno právnické osobě, ale nebylo příliš těch, které by v rámci její běžné činnosti mohly být spáchány. S jistou znalostí toho, z čeho byli advokáti v minulosti viněni či podezřelí by v úvahu nejspíš přicházel podvod (§ 209 tr. zák.) a triáda úplatkářských trestných činů (§§ 331, 332 a 333 tr. zák.). Posun v konstrukci trestní odpovědnosti právnické osoby, podle něhož již nebude trestně odpovědná za vyjmenované trestné činy, ale za všechny trestné činy uvedené v trestním zákoníku s výjimkou těch, které jsou v uvedeny v § 7 TOPO, nepochybně prostor pro možné trestní stíhání právnické osoby rozšiřuje. Z „nových“ trestných činů přicházejících v úvahu u právnické osoby - advokátní kanceláře lze zmínit zpronevěru dle (§ 206 tr. zák.), porušování povinnosti při správě cizího majetku (§ 220 tr. zák.) ale také tr. čin neoprávněného nakládání s osobními údaji. Toho se dle § 180 odst. 2 tr. zák. dopustí ten, kdo byť i z nedbalosti poruší státem uloženou nebo uznanou povinnou mlčenlivost tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání.

Trestní odpovědnost právnické osoby nastává v důsledku přičtením protiprávního jednání osob, uvedených v § 8 odst. 1 lit. a) - d) TOPO. Poněkud zjednodušeně řečeno, jednak těch, kteří právnickou osobu řídí a ovládají, a jednak zaměstnanců. Je samostatnou otázkou, v jakém postavení je advokát, trvale spolupracující s právnickou osobou - advokátní kancelář, ale zřejmě by mohl být považován za to, co TOPO v ustanovení § 8 odst. 1 lit. d) označuje za zaměstnance nebo osobu v obdobném postavení. O tom, že společníci jsou těmi, kdo advokátní kancelář řídí, není pochyb.

Doposud se právnická osoba mohla bránit přičtení protiprávního jednání pouze v případě svého zaměstnance. Nyní jí dává kromě zmíněné obrany proti přičítání nově přidaný odstavec 5 § 8 TOPO možnost zprostit se trestní odpovědnosti za jednání kohokoliv, v daných podmínkách tedy i advokáta - společníka advokátní kanceláře, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu těmito osobami zabránila. Není a do vzniku judikatury nebude snadné zodpovědět otázku, co je oním veškerým úsilím, které lze požadovat. Zcela jistě to nebude banální interní instrukce vyzývající obecně k poctivosti a neporušování zákonů. Nicméně o interní směrnici nepochybně půjde a zřejmě by měla obsahovat pravidla nakládání s majetkem klientů (správa, úschova), míru angažovanosti v klientských záležitostech ale také způsob nakládání s informacemi o klientech. Jak řečeno, zmíněné ustanovení § 180 tr. zák. totiž umožňuje i postih nedbalostního jednání. Například ztrátu notebooku s osobními údaji klientů.

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - červen 2016.

Nové číslo **EPRAVO.CZ Digital** si můžete stáhnout **ZDARMA** na **App Store**, **Google Play** a **Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nebezpečný návrh novely zákona aneb Cesta do pekel je dlážděna těmi nejlepšími úmysly. Actio popularis – dobrý sluha, ale špatný pán](#)
- [Třpyt a bída DPP](#)

- [Lesk a bída klouzavého mandátu](#)
- [GDPR pro samostatné advokáty](#)
- [GDPR kontra zásada veřejnosti](#)
- [Proboha, nepohrávejme si s myšlenkou na zrušení Senátu – aneb I každý populismus musí mít svou mez.](#)
- [Proč máme málo soudců-mužů? Není to diskriminace?](#)
- [Zpověď týraného dyslekticko-dysgrafického autisty](#)
- [Právo stále bují aneb Právní život](#)
- [Glejt pro podpantofelníka](#)
- [Léto versus generátor spisů aneb Právní život](#)